

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ**

**Ольга АНДРІЙЧУК, В'ячеслав СТЕПАНЕНКО,
Андрій СІТОВСЬКИЙ, Наталія УЛЬЯНИЦЬКА,
Оксана УСОВА, Олена ЯКОБСОН**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ
ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

*для здобувачів освіти
спеціальності 227 Терапія та реабілітація
спеціалізація 227.01 Фізична терапія*

Методичні рекомендації

Луцьк – 2024

УДК 615.8+00

Затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії
Волинського національного університету імені Лесі Українки,
протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри:

(Андрійчук О. Я.)

**Андрійчук О. Я., Степаненко В. В., Сітовський А. М.,
Ульяницька Н. Я., Усова О. В., Якобсон О. О.**

Методичні рекомендації до виконання випускової кваліфікаційної роботи (для здобувачів освіти спеціальності 227 Терапія та реабілітація, спеціалізація 227.01 Фізична терапія) / О. Я. Андрійчук В. В. Степаненко А. М. Сітовський, Н. Я. Ульяницька О. В. Усова, О. О. Якобсон. Луцьк: Волинськ. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2024. 53 с.

В методичних рекомендаціях представлено основні вимоги до написання й оформлення випускної кваліфікаційної роботи, її структури та змісту, наведено характеристику етапів виконання випускної кваліфікаційної роботи та порядок її захисту.

Рекомендовано здобувачам вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 227 Терапія та реабілітація, спеціалізація 227.01 Фізична терапія.

УДК 615.8+00

© Андрійчук О. Я.,
Степаненко В. В.,
Сітовський А. М.,
Ульяницька Н. Я.,
Усова О. В.,
Якобсон О. О., 2024

© Волинський національний
університет імені Лесі
Українки, 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
1. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	7
1.1 Загальні положення	7
2. ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	11
2.1 Порядок визначення та затвердження тематики випускної кваліфікаційної роботи	11
2.2 Порядок призначення та затвердження наукових керівників	13
2.3 Етапи процесу виконання випускної кваліфікаційної роботи	14
3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	17
3.1 Структура випускної кваліфікаційної роботи.....	17
3.2 Вимоги до змісту випускової кваліфікаційної роботи	17
3.3 Титульний аркуш.....	18
3.4 Зміст	21
3.5 Перелік умовних позначень.....	21
3.6 Вступ.....	22
3.7 Основна частина	28
3.8 Висновки.....	32
3.9 Додатки.....	33
3.10 Список використаних джерел.....	34

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	35
4.1 Загальні вимоги до оформлення випускної кваліфікаційної роботи	35
4.2 Оформлення розділів (підрозділів)	36
4.3 Нумерація	37
4.4 Вимоги до оформлення ілюстрацій, таблиць, формул і додатків	38
4.5 Загальні правила цитування та покликання на використані джерела	45
ДОДАТКИ	48

ВСТУП

Відповідно до закону України «Про вищу освіту» магістр – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми [1].

Згідно з освітньо-професійною програмою та навчальним планом підготовки фахівців з вищої освіти, випускна кваліфікаційна робота – один із видів атестації здобувачів освіти, яку виконують випускники другого (магістерського) рівнів.

Випускна кваліфікаційна робота – це вид наукової роботи, який дає можливість виявити рівень підготовки здобувача з означеного фаху. Виконання випускної кваліфікаційної роботи та її захист перед екзаменаційною комісією – це перевірка здатності фахівця до самостійної діяльності з обраної спеціальності, його спроможності самостійно аналізувати стан проблем у певній галузі науки, розробляти необхідні пропозиції [2].

Випускна кваліфікаційна робота другого (магістерського) рівня – це самостійно виконана

науково-дослідна робота здобувача, головна мета і зміст якої – наукові дослідження з новітніх питань теоретичного або прикладного характеру за профілем підготовки [2].

Освітньо-професійна програма «Фізична терапія» за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація, спеціалізація 227.01 Фізична терапія, передбачає виконання та захист випускної кваліфікаційної роботи. Тому випускна кваліфікаційна робота (магістерська робота) є самостійним індивідуальним навчально-дослідницьким завданням, яке містить сукупність висунутих автором на публічний захист актуальних результатів і відносно нових наукових положень, виступає одним з кінцевих результатів фахової підготовки та підтверджує вміння здобувача вищої освіти застосовувати знання, отримані при вивченні фундаментальних і прикладних освітніх компонентів, узагальнювати результати клінічних практик та опрацьовувати результати досліджень на прикладному та науковому рівнях.

Представлені методичні рекомендації укладені на основі та у відповідності до чинних законодавчих актів України, в тому числі Закону України «Про вищу

освіту», нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, що регламентують вимоги до підготовки фахівців за другим рівнем (магістерським) вищої освіти та Положення «Про випускові кваліфікаційні роботи» Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Методичні рекомендації містять опис та пояснення методологічних засад наукових досліджень та практичні рекомендації щодо виконання, оформлення та представлення випускових кваліфікаційних робіт другого (магістерського) рівнів.

1. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

1.1 . Загальні положення

Атестація здобувачів другого магістерського рівня вищої освіти освітньої програми «Фізична терапія» спеціальності 227 Терапія та реабілітація проводиться у формі ЄДКІ та захисту випускної кваліфікаційної роботи [3; 4].

Єдиний державний кваліфікаційний іспит здійснюється відповідно до Порядку, визначеного

Кабінетом Міністрів України для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань 22 Охорона здоров'я.

Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної терапії або ерготерапії. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації [5; 6].

Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти чи його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.

Випускна кваліфікаційна робота повинна представляти закінчену розробку актуальної наукової або прикладної фахової проблеми за напрямом фізична терапія [2]. Вона повинна:

- бути актуальною, виконаною на рівні сучасних досягнень науки і техніки, мати новизну;
- мати спрямування на вирішення практичних завдань майбутньої професійної діяльності;
- стимулювати в здобувачів творчий пошук нових пріоритетних наукових рішень;

- вимагати опрацювання спеціальної наукової і методичної літератури;
- передбачати вибір оптимальних рішень на основі застосування математичних методів моделювання з використанням сучасних засобів обчислювальної техніки;
- бути пов'язаною з проблематикою наукових досліджень керівника, кафедри, інших наукових підрозділів закладу;
- узагальнювати і розвивати науково-дослідницькі компетенції здобувача освіти.

Виконання випускової кваліфікаційної роботи має на меті:

- систематизацію, закріплення та поглиблення теоретичних і практичних компетенцій за відповідною галуззю, формування навичок застосування знань під час розв'язання конкретних практичних, науково-методичних і науково-технічних завдань;
- розвиток навичок самостійної науково-дослідної роботи й оволодіння методикою теоретичних,

експериментальних та науково-практичних досліджень;

- набуття досвіду з аналізу отриманих результатів досліджень, формулювання нових висновків і положень, набуття досвіду з їх прилюдного захисту.

У результаті виконання науково-дослідної частини випускової кваліфікаційної роботи здобувачі освіти магістранти повинні вміти:

- визначати логіку та категоріальний апарат дослідження, тобто проявляти здатність до генерування та ідентифікації наукової ідеї; вміти формулювати гіпотезу наукового дослідження; здійснювати моніторинг стану обраної проблеми на основі роботи з базами наукових джерел; визначати новизну дослідження; обирати напрям та формулювати тему наукового дослідження;
- формулювати структурні елементи наукового дослідження, зокрема визначати та обґрунтовувати актуальність дослідження; визначати предмет і об'єкт, мету і завдання дослідження; формулювати, структурні висновки;
- скласти план проведення дослідження;

- обирати та впроваджувати необхідні методи та методики дослідження;
- згідно зі встановленими вимогами із залученням сучасних засобів редагування і друку оформляти результати виконаної роботи у вигляді звітів, зокрема рукопису випускної кваліфікаційної роботи, статей, тез доповідей тощо;
- наочно представляти результати свого дослідження під час публічних наукових заходів (конференції, форуми, захист випускової кваліфікаційної роботи).

Захист випускної кваліфікаційної роботи здійснюється відкрито і публічно.

2. ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1 Порядок визначення та затвердження тематики випускної кваліфікаційної роботи

Тематика випускних кваліфікаційних робіт (ВКР) повинна відповідати освітньому рівню, галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 227 Терапія та реабілітація, а також особливостям освітньо-професійної програми. Перелік тем ВКР формує кафедра, його

оновлюють кожного навчального року та затверджують протоколом кафедри і рішенням вченої ради медичного факультету. Тематику ВКР пропонують здобувачам на початку навчального року. Здобувачі мають право запропонувати свою тему з обґрунтуванням доцільності її розробки. У таких випадках перевагу надають темам, які безпосередньо пов'язані з місцем майбутньої професійної діяльності випускника. Тема випускної роботи другого (магістерського) рівня може бути логічним продовженням випускної роботи першого (бакалаврського) рівня.

Для затвердження теми ВКР та призначення наукового керівника здобувач освіти на початку навчального року (вересень) подає письмову заяву на ім'я декана факультету із зазначенням теми. Теми затверджують на засіданні кафедри, призначають наукових керівників. Заяву здобувача підписують завідувач відповідної кафедри, науковий керівник та декан факультету; заяву зберігають на кафедрі.

Протягом грудня першого року навчання поточного навчального року загальний перелік тем усіх ВКР, які виконуватимуть на кафедрі, затверджує вчена рада факультету.

Уточнення у формулюванні затвердженої теми може бути внесене лише за згодою наукового керівника і затверджене на засіданні кафедри і раді факультету. Довільну зміну здобувачами освіти теми ВКР не можна допускати [2].

2.2 Порядок призначення та затвердження наукових керівників

Науковими керівниками ВКР призначають висококваліфікованих фахівців кафедри з числа професорів і доцентів. У випадках, коли робота має прикладний характер, до керівництва можна залучати висококваліфікованих спеціалістів у відповідній галузі [2].

Науковий керівник роботи:

- допомагає здобувачеві обрати найбільш перспективний і актуальний напрям кваліфікаційного дослідження;
- знайомить здобувача з вимогами щодо підготовки та захисту кваліфікаційної роботи;
- рекомендує здобувачеві необхідну наукову літературу та джерела з теми роботи;
- регулярно надає консультації;

- стежить за ходом написання роботи, контролює своєчасне подання роботи до захисту в ЕК;
- надає допомогу здобувачеві в підготовці роботи до захисту;
- складає відгук на кваліфікаційну роботу та розкриває її зміст під час виступу на захисті кваліфікаційної роботи на засіданні ЕК.

2.3 Етапи процесу виконання випускної кваліфікаційної роботи

Процес роботи над кваліфікаційною роботою умовно включає чотири етапи: підготовчий, основний, оформлювальний та підсумковий [2].

Підготовчий етап.

1. вибір та обґрунтування теми дослідження;
2. підбір та огляд наукових джерел інформації за темою дослідження;
3. розробка попереднього плану дослідження та узгодження його з науковим керівником;
4. визначення об'єкта, предмета, мети, завдань, загальної методики та методів дослідження;

5. складання графіка роботи над випускною кваліфікаційною роботою.

Основний етап.

1. опрацювання підібраних наукових джерел інформації за темою дослідження;
2. представлення теоретичних засад дослідження;
3. проведення емпіричних досліджень та їх опис;
4. статистичний аналіз одержаних даних та подальша інтерпретація результатів;
5. формулювання висновків до випускової кваліфікаційної роботи;

Оформлювальний етап.

1. підбір та виготовлення наочного та ілюстративного матеріалу;
2. оформлення переліку використаних джерел та додатків;
3. редагування тексту роботи відповідно до вимог щодо оформлення наукового дослідження.
4. подання “чорнового варіанту” дослідження науковому керівнику.
5. виправлення зауважень та врахування рекомендацій наукового керівника, остаточне редагування тексту роботи.

Підсумковий етап.

1. подання остаточного варіанту випускної кваліфікаційної роботи науковому керівнику та рецензенту для отримання відгуку та рецензії;
2. проведення попереднього захисту на кафедрі, отримання рекомендації кафедри про допуск до захисту, подання роботи до ЕК;
3. захист магістерської роботи на засіданні екзаменаційної комісії.

Контроль за виконанням ВКР

Безпосередній контроль за виконанням випускової кваліфікаційної роботи здійснює науковий керівник. Інформацію наукових керівників про хід виконання здобувачами ВКР заслуховують на засіданнях кафедри двічі протягом навчального року (визначають, як здобувач справляється з роботою, які у нього виникають труднощі та яких заходів треба вжити для їх подолання). Кафедра має право не пізніше ніж за 20 днів до початку екзаменів рекомендувати відсторонення здобувача освіти від виконання роботи з причин його неорганізованості чи недисциплінованості, що обов'язково фіксують у рішенні кафедри. Це підстава для

порушення клопотання про відрахування здобувача за невиконання навчального плану [2].

3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1 Структура випускної кваліфікаційної роботи

Випускна кваліфікаційна робота повинна містити:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень (при необхідності);
- вступ;
- основну частину;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (при необхідності).

3.2 Вимоги до змісту випускової кваліфікаційної роботи

Зміст кваліфікаційного дослідження повинен відповідати стандартам вищої освіти та ОП. Робота має бути актуальною, скерованою на новітні методи

теоретичного й експериментального дослідження, розробку та удосконалення методик терапії та реабілітації, створення нових технологій, приладів, обладнання тощо, розкривати самостійне дослідження автора, містити елементи наукової новизни та відображати практичне значення одержаних результатів, їх апробацію та впровадження у сферу практичної діяльності фізичного терапевта [2].

Обсяги випускової кваліфікаційної роботи.

Обсяги та вимоги до випускової кваліфікаційної роботи визначає випускова кафедра та затверджує вчена рада факультету (інституту) на початку навчального року. Рекомендований обсяг випускової кваліфікаційної роботи складає 50–60 сторінок для другого (магістерського) освітнього рівня вищої освіти [2]. Однак, треба чітко усвідомлювати, що обсяг роботи залежить від проблеми яка порушується у випусковій роботі і це є головним критерієм обсягу роботи.

3.3 Титульний аркуш

Титульний аркуш повинен містити [2]:

- зазначення підпорядкування вищого навчального закладу, де виконана випускна кваліфікаційна робота;
- найменування вищого навчального закладу, де виконана випускна кваліфікаційна робота;
- найменування підрозділу вищого навчального закладу, де виконана випускна кваліфікаційна робота;
- прізвище, ім'я, по батькові автора;
- назву (тема) та вид оформлення результатів дослідження (приклад: «на правах рукопису»);
- шифр і найменування спеціальності, спеціалізації; назва освітньо-професійної програми (або освітньо-наукової), освітньо-науковий рівень здобувача освіти;
- вихідні дані керівника: науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника;
- вихідні дані щодо затвердження або рекомендації до захисту;
- географічну прив'язку та часові рамки видання роботи (наприклад: місто і рік).

Слід звернути особливу увагу на визначення та формулювання теми кваліфікаційної роботи. Тема - це не просто назва наукової роботи, а намічений результат дослідження, який спрямований на вирішення конкретного питання. Це відображення наукової проблеми в її характерних рисах, тому формулювання теми уточнює проблему, окреслює межі дослідження, конкретизує основний задум. Разом з цим тема є основною планово-обліковою одиницею при організації наукових та навчально-наукових досліджень, в тому числі і в закладах вищої освіти [7].

Основні критерії вибору теми кваліфікаційного дослідження [2]:

- актуальність, елементи новизни і перспективність обраної теми;
- ступінь вивчення теми попередниками;
- наявність доступної для здобувача і достатньої для розкриття теми джерельної бази;
- можливість виконання теми на цій кафедрі;
- зв'язок теми з конкретними науковими планами та довгостроковими програмами кафедр;

- можливість отримання від впровадження результатів дослідження науково-освітнього ефекту;
- особисті наукові інтереси здобувача освіти.

У назві не бажано використовувати ускладнену термінологію псевдонаукового характеру. Треба уникати назв, що починаються зі слів «Дослідження питання...», «Дослідження деяких шляхів...», «Деякі питання...», «Матеріали до вивчення...», «До питання...» і т. ін., в яких не відбито в достатній мірі суть проблеми [7].

3.4 Зміст

Зміст подають на початку рукопису. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаних джерел тощо.

3.5 Перелік умовних позначень

Якщо в кваліфікаційній роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі

скорочення, нові символи, позначення і таке інше, то їх перелік може бути поданий в рукопису у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом.

Перелік, як правило, друкують двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять, наприклад, скорочення, справа – їх детальну розшифровку.

Якщо в роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення і таке інше повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні. Однак, виходячи з практичних аспектів стилістики написання роботи, можна порекомендувати для скорочень, які використовуються в роботі нечасто (до трьох разів), але на великій відстані по тексту наводити розшифрування кожен раз при використанні таких скорочень. Такий підхід значно покращує сприйняття рукопису.

3.6 Вступ

Вступ містить такі структурно-змістовні елементи:

- Актуальність теми
- Мета і завдання дослідження

- Об'єкт та предмет дослідження
- Гіпотеза
- Перелік методів дослідження: теоретичні, емпіричні, статистичні.
- Наукова новизна одержаних результатів
- Практичне значення одержаних результатів
- Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами
- Особистий внесок здобувача
- Апробація результатів випускної кваліфікаційної роботи.

Актуальність. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукової задачі) обґрунтовують доцільність та необхідність роботи для розвитку відповідної галузі науки, особливо на користь України, підкреслюють значимість для розвитку спеціальності 227.Терапія та реабілітація.

Мета і завдання. Формулюють мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як “Дослідження...”, “Вивчення...”, тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Чітко визначені завдання визначають шлях пошуку, вибудовують та уточнюють послідовність дій дослідника.

Завдання дослідження необхідно розташовувати у тому порядку, в якому передбачається їх вирішення, і так, щоб кожне наступне завдання було логічно обумовлено попереднім, їхнє формулювання як правило, має починатися з дієслова майбутнього часу для позначення дії, спрямованої на вирішення конкретного наукового завдання, яке дасть змогу поряд з іншими завданнями досягти мети дослідження. Наприклад “охарактеризувати...”, “проаналізувати...”, “провести порівняльний аналіз...”, “визначити...”, “виявити...”, “встановити...”, “науково обґрунтувати...” тощо [Вовк].

Основними помилками при формулюванні завдань дослідження є:

- застосовуються дієслово “дослідити...”, проте в цьому випадку не можна перевірити кінцевий результат виконання завдання;
- завдання плутають з метою та оформлюють його у дуже широкому науковому сенсі;
- ставиться зовелика кількість завдань а для кваліфікаційної роботи другого

(магістерського) освітнього рівня достатньо трьох-чотирьох сформульованих завдань;

- завдання не пов'язані одне з одним і сформульовані не в тому порядку, який передбачено проведенням дослідження;
- завдання дослідження не носять конкретного характеру.

Об'єкт. Це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення.

Предмет. Предмет міститься в межах об'єкта. Пов'язані як загальне та часткове. Саме на нього спрямована основна увага дисертанта, оскільки предмет дослідження визначає тему дисертаційної праці, яка визначається на титульному аркуші як її назва.

Гіпотеза. Це припущення, яке перевіряють дослідженням, що і забезпечує розв'язання проблеми, зазначеної в актуальності дослідження та досягнення мети. Гіпотеза – це свого роду прийом пізнавальної діяльності людини, форма мислення, що є положенням, яке тимчасово вважається можливо істинним, поки не встановлена істина.

У межах кваліфікаційної роботи формулюється як обґрунтоване припущення, висунуте з метою з'ясування

властивостей і причин досліджуваних явищ. Як правило, гіпотеза висловлюється на основі попереднього наукового досвіду, який підтверджує її, і тому виглядає правдоподібно.

Матеріал дослідження. Необхідно окреслити джерела фактичного матеріалу, який опрацьовано в роботі (база проведення дослідження, терміни, джерела фактичного матеріалу).

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети (теоретичні, емпіричні, статистичні тощо). Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності, прийнятності та обґрунтованості вибору саме цих методів.

Наукова новизна. Подають коротку анотацію нових наукових положень (рішень), запропонованих здобувачем освіти особисто. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (Приклади формулювання: вперше одержано, удосконалено, отримало подальший розвиток...).

Практичне значення одержаних результатів. У кваліфікаційній роботі, що має теоретичне значення, треба подати відомості про наукове використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання, а в кваліфікаційній роботі, що має прикладне значення – відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації, як їх використати.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Коротко викладають зв'язок обраного напрямку досліджень з планами організації, де виконана робота, а також з галузевими та (або) державними планами та програмами (у разі наявності таких). Обов'язково зазначають номери державної реєстрації науково-дослідних робіт, а при дотичності автора до виконання цих науково-дослідних робіт його роль.

Апробація результатів кваліфікаційної роботи. Надається перелік заходів де результати досліджень були оприлюднені (в тому числі наукові конференції, форуми, симпозіумах тощо) та зазначаються матеріали, які це підтверджують (сертифікати участі, збірники тез, статті у наукових журналах, монографії тощо).

3.7 Основна частина

Основна частина дисертації складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом вибраного напрямку та обґрунтуванням застосованих методів досліджень [Положення]. У кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від другорядних подробиць.

Основна частина має такі типові структурно-змістовні елементи:

- огляд наукових джерел за темою і вибір напрямів досліджень;
- виклад загальної методики й докладний опис методів дослідження;
- відомості про проведені теоретичні і (або) опис результатів експериментального дослідження;
- аналіз і узагальнення результатів дослідження.

Огляд літератури. В огляді літератури здобувач окреслює основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. Стисло, критично висвітлюючи

роботи попередників, здобувач повинен назвати ті питання, що залишились невирішеними і, отже, визначити своє місце у розв'язанні проблеми. Це досягається виконанням деяких логічно-послідовних прийомів аналізу джерельної бази:

- визначають джерела інформації, в яких можуть міститися матеріали з проблеми досліджування;
- визначають коло вчених, які займалися розробкою питань, пов'язаних із темою дослідження;
- систематизують одержану інформацію і виділяють конкретні аспекти вивчення цього питання;
- уточнюють понятійний апарат дослідження, тобто пояснюють окремі терміни, теорії, принципи, які найбільш точно характеризують поставлену проблему;
- проводять критичний аналіз виділених аспектів і визначають коло недостатньо досліджених питань;
- визначають перспективні напрямки подальших досліджень.

Також у критичному аналізі наукових джерел слід зазначати факти або причини, що ставлять під сумнів деякі положення, що містяться в тій чи іншій науковій праці або потребують проведення додаткових досліджень.

Загальноприйнятою (але не обов'язковою) нормою є те, що загальний обсяг огляду літератури не повинен перевищувати 20% обсягу основної частини кваліфікаційної роботи [7].

Виклад загальної методики та докладний опис методів дослідження. Обґрунтовують вибір напряму досліджень, розробляють загальну методику проведення дослідження наводять та докладно описують методи вирішення задач і їх порівняльні оцінки, описують та обґрунтовують конкретні методики дослідження. В теоретичних роботах розкривають методи розрахунків, гіпотези, що розглядають, в експериментальних – принципи дії і характеристики діагностичних методик, оцінки похибок вимірювання.

При використанні відомих методик і методичних прийомів можна зробити посилання на джерела інформації, у яких дана методика описана докладно. При використанні власної модифікації відомої методики чи

використанні нової, авторської методики обов'язково необхідне експериментальне та статистичне обґрунтування релевантності, валідності, відтворюваності та результатів апробації методики.

Результати досліджень. У наступних розділах з вичерпною повнотою викладають результати власних досліджень автора з висвітленням того нового, що він вносить у розроблення проблеми. Здобувач освіти повинен давати оцінку повноти вирішення поставлених задач, оцінку достовірності одержаних результатів (характеристик, параметрів), їх порівняння з аналогічними результатами вітчизняних і зарубіжних праць, обґрунтування потреби додаткових досліджень, негативні результати, які обумовлюють необхідність припинення подальших досліджень.

Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній автором.

Аналіз і узагальнення результатів досліджень.

На основі викладених результатів дослідження проводять аналіз та узагальнення даних, їх порівняння та співставлення з відомими результатами інших дослідників. Обґрунтування підтвердження або спростування гіпотези дослідження на основі аналізу

повноти вирішення завдань та досягнення мети дослідження.

3.8 Висновки

Загальні висновки до кваліфікаційної роботи - це підбиття підсумків за результатами проведеного наукового пошуку, де за логікою дослідження синтезується уся накопичена наукова інформація. Вони не повинні підмінятися об'єднанням висновків за главами, які є стислим аналізом результатів виконаної теоретичної чи експериментальної роботи. Посилання на інших авторів, їх цитування, а також наведення загальновідомих істин у висновках не допускається.

Висновки повинні містити чіткий виклад найбільш важливих результатів дослідження з пропозиціями та побажаннями щодо подальшого дослідження певної теми. Висновки подають як окремі лаконічні положення чи методичні рекомендації. Їх головна мета – підсумки проведеної роботи. Важливо, щоб сформульовані висновки відповідали поставленим завданням [Положення].

Висновки повинні мати наступні змістовні ознаки:

- у висновках викладають найважливіші наукові та практичні результати, одержані в дослідженні які повинні містити формулювання розв’язаної наукової проблеми (задач), її значення для науки і практики
- формулюють висновки та рекомендації щодо наукового та практичного використання здобутих результатів
- розкривають методи вирішення поставленої в кваліфікаційній роботі наукової проблеми (задачі), їх практичний аналіз, порівняння з відомими розв’язаннями
- необхідно наголосити на якісних і кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів.

3.9 Додатки

До додатків за необхідності доцільно включати допоміжний матеріал:

- виписки з історії хвороб, анамнезу та епікризів (за необхідності підтвердження дослідницького матеріалу), результати

- опитування, результати додаткових обстежень;
- первинні бланки обстежень (за необхідності підтвердження дослідницького матеріалу);
 - результати додаткових діагностичних обстежень;
 - проміжні математичні або статистичні доведення, формули та розрахунки;
 - таблиці допоміжних цифрових даних;
 - протоколи й акти випробувань, впровадження;
 - інструкції та методики, опис алгоритмів і програм вирішення задач на ЕОМ;
 - допоміжні ілюстрації (таблиці, діаграми, схеми, графіки);
 - фотоматеріали.

3.10 Список використаних джерел

При написанні кваліфікаційної роботи здобувач освіти повинен обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких запозичив матеріали або окремі результати, які наведено в дослідженні чи на ідеях і висновках яких розроблено проблеми, завдання, задачі, питання, вивченню яких присвячена робота [7].

Такі покликання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Покликатися потрібно на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна давати покликання лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.1 Загальні вимоги до оформлення випускної кваліфікаційної роботи

ВКР виконують на аркушах білого паперу формату А 4 (210x297 мм). Основний текст роботи друкують з одного боку аркуша з інтервалом 1,5 шрифтом Times New Roman, розмір шрифту – 14. Абзацний відступ – 1,25 мм. Текст необхідно друкувати, залишаючи береги таких розмірів: лівий – 30 мм, верхній, нижній – 20 мм, правий – 10 мм. У тексті документа необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності та чіткості зображення. Роботу

рекомендовано подавати до захисту в переплетеному вигляді [2]. Випускню кваліфікаційну роботу виконують українською мовою. Текст ВКР повинен бути стислий, точний та логічно послідовний. Текст викладають, дотримуючись норм чинного українського правопису (зі змінами і доповненнями 2019 р.), використовуючи мовні засоби наукового стилю. Потрібно користуватися усталеною лексикою, наявною в академічних словниках, дотримуватися прийнятої наукової термінології, умовних символів та скорочень, уникати діалектизмів, засобів художнього стилю, нових запозичень тощо.

4.2 Оформлення розділів (підрозділів)

Текст основної частини поділяють на розділи, підрозділи, пункти і підпункти. Заголовки структурних частин ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з кількох речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують

маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Кожну структурну частину роботи починають із нової сторінки (крім назв підрозділів і пунктів у межах розділу). Не допускати розташування назв розділів, підрозділів, а також пунктів і підпунктів у нижній частині сторінки, якщо після неї йде лише один рядок тексту, так звана заборона “вісячих” строк. Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 3–4 інтервалам.

4.3 Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знаку «№». Перша сторінка випускної кваліфікаційної роботи – титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці. ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ не мають порядкового номера. Інші розділи, підрозділи, пункти, підпункти нумерують арабськими

цифрами. Номер розділу ставлять після слова РОЗДІЛ, після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу. Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу й порядкового номера підрозділу, відокремленого крапкою. Після номера підрозділу (підпункту) ставлять крапку (наприклад: 1.1.; 1.3.; 1.2.4.). Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. У кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому самому рядку наводять заголовок пункту. Усі аркуші, на яких розміщені згадані структурні частини, нумерують звичайно. Рисунки і таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок документа [2].

4.4 Вимоги до оформлення ілюстрацій, таблиць, формул і додатків

Ілюстрації (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, фотознімки) потрібно розташовувати

безпосередньо після тексту, де їх згадано вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації повинні бути покликання в тексті. Якщо ілюстрації створені не автором роботи, необхідно зробити певні покликання, дотримуючись вимог чинного законодавства щодо авторських прав. Креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми повинні відповідати вимогам державних стандартів.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розташовують безпосередньо під зображенням. За необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані (надпис під рисунком). Ілюстрації позначають словом «Рисунок...», яке разом із назвою ілюстрації розташовують після пояснювальних даних. Наприклад: «Рисунок 4.2. Діаграма розвитку...» або «Рис. 4.2. Діаграма розвитку...». Ілюстрації потрібно нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою, наприклад, другий рисунок третього розділу позначається як «Рисунок 3.2» або «Рис. 3.2».

Покликання на ілюстрації роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, «Рис. 1.2».

Таблиці. Цифровий матеріал здебільшого оформлюють у вигляді таблиць. Таблицю варто розташовувати безпосередньо після тексту, у якому її згадано вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці повинні бути покликання в тексті. Таблиці потрібно нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу (за винятком додатків). Номер таблиці складається з номера розділу й порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою. Наприклад: друга таблиця третього розділу позначається як «Таблиця 3.2». Слово «Таблиця» вказують один раз праворуч над першою частиною таблиці. Якщо таблиця переходить на наступну сторінку, то над іншими частинами пишуть «Продовження таблиці» із зазначенням номера. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву не підкреслюють.

Заголовки таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони становлять одне речення із заголовком. Підзаголовки, які мають

самостійне значення, пишуть з великої літери. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки й підзаголовки граф зазначають в однині. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. У випадку перенесення таблиці на інший аркуш (сторінку) назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розмішувати одну частину під іншою в межах одної сторінки. Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її головку, в другому випадку – боковик. На всі таблиці повинні бути покликання в тексті; у цьому випадку слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «...у табл. 1.» У повторних покликаннях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

Формули та рівняння розташовують безпосередньо після тексту, у якому їх уперше згадано, посередині сторінки. Вище й нижче кожної формули повинно бути залишено не менше як один вільний рядок. Формули та рівняння в тексті нумерувати в межах розділу. Номер формули або рівняння складається з

номера розділу й порядкового номера формули (рівняння), відокремлених крапкою. Наприклад: третя формула першого розділу позначається як «(1.3)». Номер формули зазначають на рівні формули в дужках у крайньому правому положенні у рядку. Пояснення значень кожного символу й числового коефіцієнта потрібно давати з нового рядка. Перший рядок пояснень починають з абзацу словом «де» без двокрапки. Покликання на формули вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад «... у формулі (2.1)». Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання у наступному тексті. Інші нумерувати не рекомендується.

При використанні формул необхідно дотримуватися певних техніко-орфографічних правил. Найбільші, а також довгі і громіздкі формули, котрі мають у складі знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування, розміщують на окремих рядках. Це стосується також і всіх нумерованих формул. Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можна подати в одному рядку, а не одну під одною. Невеликі і нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують всередині рядків тексту [7].

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (x) і ділення (:).

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

Двокрапку перед формулою ставлять лише у випадках, передбачених правилами пунктуації:

- а) у тексті перед формулою є узагальнююче слово;
- б) цього вимагає побудова тексту, що передує формулі.

Розділовими знаками між формулами, котрі йдуть одна за одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера.

Розділові знаки між формулами при парантезі ставлять всередині парантеза. Після таких громіздких

математичних виразів, як визначники і матриці, можна розділові знаки не ставити.

У **додатках** розміщують матеріал, який не може бути послідовно розташований в основній частині через великий обсяг, суто технічний характер або неможливість відтворення (викладений на папері іншого формату). У додатки можуть бути внесені окремі ілюстрації, таблиці, схеми тощо. Додатки потрібно оформлювати як продовження рукопису на подальших сторінках, розташовуючи відповідно до появи покликань на них у тексті. Додатки повинні мати спільну з рукописом наскрізну нумерацію сторінок. Додатки позначають послідовно великими літерами українського алфавіту, за винятком Г, Ґ, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ. Наприклад: Додаток А; Додаток Б. Якщо у тексті один додаток, то його позначати як Додаток А. Ілюстрації, таблиці, формули та рівняння в тексті додатків нумерують у межах кожного додатка. Наприклад: третій рисунок Додатка А позначається як «Рисунок А.3» тощо [2].

4.5 Загальні правила цитування та покликання на використані джерела

З кількох можливих способів упорядкування матеріалу у списку (за алфавітом, за порядком згадування, за видом джерела) найбільш поширене розміщення прізвищ авторів або назв джерел за алфавітом. Кількість використаних джерел складає не менше як 50 джерел для випускних кваліфікаційних робіт другого (магістерського) рівня [2]. Однак реальна кількість джерел та їх тип визначаються виключно специфікою випускної роботи. Бібліографічний опис складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної або видавничої справи (Інформація та документація. Бібліографічне посилання: Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015) [8]. Якщо список містить посилання на літературу та джерела, записані як кириличними літерами, так і латинськими, то спочатку потрібно подавати ті, які записані кирилицею, а потім латиницею (за абеткою) [2].

Покликання подають у тексті роботи у квадратних дужках – [14, с. 20], де перша цифра – номер джерела у списку літератури, а друга – номер сторінки [2]. Запозичені висловлювання обов'язково беруть у лапки

(оформлювати у вигляді цитати) та покликаються на першоджерело. Порухення цих вимог може призвести до кваліфікації дій автора як плагіату і, як наслідок, до недопущення роботи до захисту.

Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст. Пряме цитування конкретного джерела не повинно перевищувати 1–2 абзаців. Кількість прямих цитат на одній сторінці роботи не повинна перевищувати 2–3. Не потрібно подавати цитати у висновках.

Загальні вимоги до цитування такі [2]:

а) текст цитати починають і закінчують лапками і наводять у тій граматичній формі, у якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяють лапками, за винятком тих, які викликали загальну полеміку. У цих випадках використовують слова «так званий»;

б) цитування повинне бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні не допускають;

в) кожен цитату обов'язково супроводжують покликанням на джерело;

г) під час непрямого цитування (переказу, викладу думок інших авторів своїми словами) потрібно бути гранично точним, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні покликання на джерело;

д) цитування не повинно бути ні надмірним, ні недостатнім;

е) якщо автор ВКР виділяє деякі слова, то робить відповідне застереження, наприклад: (курсив наш. – М.Х.), (підкреслено мною. – М.Х.), (розрядка моя. – М.Х.).

ДОДАТКИ

Додаток А

Форма завдання на кваліфікаційну роботу
Волинський національний університет
імені Лесі Українки

Медичний факультет
 Кафедра фізичної терапії та ерготерапії
 Освітній ступінь: магістр
 Спеціальність: 227 Терапія та реабілітація
 Спеціалізація 227.01 Фізична терапія
 Освітньо-професійна програма: Фізична терапія

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Завідувач кафедри

« _____ » _____ 202_ р.

ЗАВДАННЯ НА ВИПУСКНУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ (ПРОЄКТ) ЗДОБУВАЧУ ОСВІТИ

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Тема роботи (проєкту) _____

Керівник роботи (проєкту) _____

_____ (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Строк подання здобувачем роботи (проєкту) – за 10 днів до захисту.

Мета та завдання випускної кваліфікаційної роботи (проєкту)

Дата видачі завдання « _____ » _____ 20__ року

Додаток Б*Форма календарного плану виконання кваліфікаційної роботи***КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН**

№ з/п	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проєкту)	Строки виконання етапів роботи (проєкту)	Примітка
1.	Вибір та обґрунтування теми дослідження. Визначення мети і завдань.		
2.	Аналіз та узагальнення доступної науково-методичної літератури з теми дослідження.		
3.	Обґрунтування програми фізичної терапії.		
4.	Обґрунтуванням методів реабілітаційного обстеження.		
5.	Проведення дослідження.	Протягом 2-4 семестрів	
6.	Статистична обробка результатів дослідження.		
7.	Обґрунтуванням ефективності програми фізичної терапії. Формування висновків і рекомендацій. Оформлення роботи.		
8.	Подача роботи на кафедру для оформлення супровідних документів.	за 1 місяць до захисту	
9.	Подача на кафедру для реєстрації виконаної кваліфікаційної роботи, рецензії, висновку про наявність/відсутність академічного плагіату.	за 10 днів до захисту	

Здобувач освіти _____
(підпис)

_____ (Прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
(підпис)

_____ (Прізвище та ініціали)

Додаток В
Зразок титульної сторінки кваліфікаційної роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Кафедра _____

На правах рукопису

ДОВГУН ОЛЕНА МИХАЙЛІВНА

ЕКСПЕРТИЗА ЦІННОСТІ ДОКУМЕНТІВ: ТЕОРЕТИЧНІ
АСПЕКТИ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ

Спеціальність: _____ « _____ »
код назва спеціальності

Освітньо-професійна програма _____
назва

Робота на здобуття другого (магістерського) рівня « _____ »

Науковий керівник:

НАДОЛЬСЬКА

ВАЛЕНТИНА ВАСИЛІВНА,

кандидат історичних наук,
доцент

РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАХИСТУ

Протокол № _____
засідання кафедри _____

від « _____ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(_____) _____ ПІБ
(підпис)

ЛУЦЬК - 202__

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

2. Положення про випускні кваліфікаційні роботи (проекти): Наказ ректора ВНУ ім. Лесі Українки №302 від 29.08.2024. URL: <http://surl.li/upyhmn>

3 Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 05.09.2022 р. № 791. URL: <http://surl.li/rinlno>

4. Положення про екзаменаційну комісію щодо атестації осіб, які здобувають перший (бакалаврський) та другий (магістерський) рівні освіти: Наказ №302-з від 29.08.2024. URL: <http://surl.li/bpfzwa>

5. Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2023. URL: <http://surl.li/pflryw>

6. Положення про систему запобігання та виявлення та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2024. URL: <http://surl.li/yrgyzt>

7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: МОН України; Наказ, Вимоги, Форма типового документа [...] від 12.01.2017 № 40. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>

8. Національний стандарт України. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.

Методичне видання

**Ольга АНДРІЙЧУК, В'ячеслав СТЕПАНЕНКО,
Андрій СІТОВСЬКИЙ, Наталія УЛЬЯНИЦЬКА,
Оксана УСОВА, Олена ЯКОБСОН**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ
ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

*для здобувачів освіти
спеціальності 227 Терапія та реабілітація
спеціалізація 227.01 Фізична терапія*

Методичні рекомендації

*Друкується в авторській редакції
Обсяг 1,3 ум. авт. арк. (електронний варіант)*